

Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w październiku 2014 r.

W październiku br. dynamika w podstawowych obszarach gospodarki nie odbiegała istotnie od obserwowanej w III kwartale br. Tempo wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku było wolniejsze niż przed miesiącem, zbliżone do notowanego w okresie lipiec—wrzesień br. Produkcja budowlano-montażowa, po wzroście przed miesiącem, ponownie ukształtowała się na poziomie niższym niż przed rokiem. Sprzedaż usług w transporcie rosła w podobnym tempie jak w III kwartale br.; umocniła się dynamika sprzedaży detalicznej.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w czwartym miesiącu z kolei obniżyły się w skali roku, korzystnie wpływając na siłę nabywczą przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz świadczeń emerytalno-rentowych. Na rynku pracy utrzymał się niewielki wzrost zatrudnienia i spadek bezrobocia.

Wyniki finansowe uzyskane w okresie styczeń—wrzesień br. przez badane przedsiębiorstwa były lepsze niż w analogicznym okresie ub. roku; wyraźnie poprawiła się aktywność inwestycyjna przedsiębiorstw.

Produkcja sprzedana przemysłu w październiku br. zwiększyła się w skali roku o 1,6% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym wzrost o 1,5%), w tym wyższa niż przed rokiem była jedynie produkcja w przetwórstwie przemysłowym (wykr. 1). Spośród głównych grupowań przemysłowych wzrosła produkcja dóbr konsumpcyjnych trwałych, inwestycyjnych oraz zaopatrzeniowych. Produkcja budowlano-montażowa obniżyła się w skali roku o 1,0% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym spadek wyniósł 0,2%) (wykr. 2). Sprzedaż detaliczna była o 3,7% wyższa niż w październiku ub. roku.

Według badań przeprowadzonych w listopadzie br., ogólny klimat koniunktury gospodarczej w przetwórstwie przemysłowym jest oceniany korzystnie, podobnie jak przed miesiącem. Pozytywne są oceny bieżące dotyczące portfela zamówień, produkcji oraz sytuacji finansowej, przy negatywnych prognozach w tych obszarach. W budownictwie ogólny klimat koniunktury oceniany jest bardziej pesymistycznie niż przed miesiącem. Diagnozy oraz prognozy dotyczące krajowego portfela zamówień, produkcji oraz sytuacji finansowej są bardziej niekorzystne od formułowanych w październiku br. Podmioty handlu detalicznego oceniają ogólny klimat koniunktury pozytywnie, podobnie jak w październiku br. Utrzymują się korzystne przewidywania dotyczące popytu na towary, sprzedaży oraz sytuacji finansowej.

Obserwowany od lipca br. spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w październiku br. był nieco głębszy niż w poprzednich miesiącach, na co wpłynęło m.in. osłabienie dynamiki cen żywności i napojów bezalkoholowych. Nadal poniżej poziomu sprzed roku kształtowały się również ceny towarów i usług w zakresie transportu oraz odzieży i obuwia. Spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji budowlano-montażowej w październiku był nieco mniejszy niż we wrześniu br. (wykr. 3).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw w październiku br. wzrosły w skali roku szybciej niż w poprzednich miesiącach. W rezultacie, przy niskiej dynamice cen konsumpcyjnych, umocnił się wzrost siły nabywczej płac. W wolniejszym tempie niż wynagrodzenia rosły nominalne i realne świadczenia emerytalno-rentowe w obu systemach.

Na rynku pracy obserwowano kontynuację pozytywnych tendencji. Podobnie jak w poprzednich miesiącach, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było nieco wyższe niż przed rokiem. Stopa bezrobocia rejestrowanego po raz kolejny obniżyła się — do 11,3% w końcu października br. (wykr. 4). Wstępne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za III kwartał br. potwierdzają poprawę sytuacji na rynku pracy w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Notowano niższą niż przed rokiem liczbę osób bezrobotnych, a większą — pracujących. Spadła stopa bezrobocia; wzrósł wskaźnik zatrudnienia. Korzystniejsza niż przed rokiem była również relacja liczby osób niepracujących do pracujących.

Przedsiębiorstwa niefinansowe w okresie styczeń—wrzesień br. uzyskały lepsze wyniki finansowe niż w analogicznym okresie ub. roku. Większość relacji ekonomiczno-finansowych badanych przedsiębiorstw kształtowała się na poziomie nieco wyższym niż w okresie dziewięciu miesięcy ub. roku (wykr. 5). Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw. Wzrósł poziom sprzedaży eksportowej; wskaźniki uzyskane przez eksporterów poprawiły się i były korzystniejsze niż dla ogółu podmiotów. Nakłady inwestycyjne ogółu badanych przedsiębiorstw były wyższe niż przed rokiem (w cenach stałych o 15,0% wobec wzrostu o 2,2% w okresie styczeń—wrzesień ub. roku) (wykr. 6). Zwiększyła się aktywność inwestycyjna podmiotów z kapitałem zagranicznym, ale w wolniejszym tempie niż dla ogółu przedsiębiorstw. Badane podmioty ogółem rozpoczęły więcej niż przed rokiem nowych inwestycji, ale o mniejszej wartości kosztorysowej.

W październiku br. na rynku rolnym, przy niższej niż przed rokiem podaży podstawowych produktów roślinnych (z wyjątkiem ziemniaków), ich ceny na obu rynkach kształtowały się znacznie poniżej poziomu ubiegłorocznego. Niższe w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku były również ceny wszystkich podstawowych gatunków żywca rzeźnego oraz mleka (wykr. 7).

Wzrost obrotów towarowych handlu zagranicznego w skali roku w okresie trzech kwartałów br. był słabszy niż w I półroczu br. (wykr. 8). Eksport rósł nieco wolniej niż import, co wpłynęło na pogłębienie ujemnego salda. Zwiększyła się wartość wymiany ze wszystkimi grupami krajów, z wyjątkiem krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Wskaźnik terms of trade w okresie styczeń—sierpień br. kształtował się korzystniej niż przed rokiem (104,3 wobec 101,6), na co wpłynął spadek cen towarów importowanych.

Po dziesięciu miesiącach br. deficyt budżetu państwa wyniósł 27,2 mld zł, co stanowiło 57,4% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2014 r. Dochody wyniosły 235,8 mld zł, a wydatki — 263,0 mld zł, tj. odpowiednio 84,9% i 80,9% planowanej kwoty.

oprac. Departament Analiz i Opracowań Zbiorczych